

KOMMISSIONENS HENSTILLING**af 27. april 2004****om visse oplysningselementer i det forenklede prospekt omhandlet i skema C i bilag I til Rådets direktiv 85/611/EØF***(meddelt under nummer K(2004) 1541/2)***(EØS-relevant tekst)**

(2004/384/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER,

som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 211, andet led, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) For at forbedre investeroplysningen blev der med Rådets og Europa-Parlamentets direktiv 2001/107/EF¹ indført en række bestemmelser om det forenklede prospekt i Rådets direktiv 85/611/EØF om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter)². Det forenklede prospekt er udformet, så det giver investor de væsentligste oplysninger, han har brug for inden investering i en fond, og så det er let forståeligt for en gennemsnitlig individuel investor. Det forenklede prospekt er også udformet, så det letter grænseoverskridende markedsføring af andele i investeringsinstitutter og kan benyttes som markedsføringsværktøj overalt i Fællesskabet. Disse bestemmelser understreger, at værtslandene ikke kan stille krav om yderligere oplysninger eller ændringer bortset fra oversættelse.
- (2) Det drejer sig således om et centralt element i investorbeskyttelsen, og for at sikre effektiviteten er det ønskeligt at præcisere indholdet og præsentationen af nogle af de oplysningselementer, der skal indgå i det forenklede prospekt som omhandlet i bilag I, skema C, i direktiv 85/611/EØF. Dette er en forudsætning for at sikre en fælles udlægning af indholdet i skema C og bør ske på den mest hensigtsmæssige vis og rettidige måde under hensyntagen til den nylige gennemførelse i medlemsstaterne og behovet for en vellykket iværksættelse.
- (3) Til dette formål vil en simpel forklaring af definitioner i forbindelse med indholdet i de forskellige led i skema C ikke være tilstrækkelig til at skabe den nødvendige grad

¹ EFT L 41 af 13.2.2001, s. 20.

² EFT L 375 af 31.12.1985, s. 3. Direktivet er senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/108/EF (EFT L 41 af 13.2.2001, s. 35).

af harmonisering, som i særlig høj grad reelt er knyttet til valg og definition af nogle af de nøgletal, der anvendes for økonomiske oplysninger (dvs. omkostninger og porteføljeomsætning). Fastlæggelse af sådanne nøgletal er af største betydning for investeroplysningen, men henhører ikke under Kommissionens beføjelser efter artikel 53a i direktiv 85/611/EØF. Siden de gennemførelsesbeføjelser, direktivet tillægger Kommissionen, ikke omfatter valg og struktur af nøgletal, er en henstilling fra Kommissionen for øjeblikket eneste mulige instrument for at understøtte en fælles, uddybet udlægning af de relevante indholdselementer i skema C.

- (4) Beskrivelsen af investeringsinstituttets investeringsformål bør oplyse investorerne om de investeringsmål, som investeringsinstituttet agter at forfølge. Det er således ønskeligt, at det forenkledede prospekt indeholder en koncis og hensigtsmæssig beskrivelse af de resultater, der søges opnået med investeringen, oplysninger om eventuelle tredjemandsgarantier, der beskytter investorerne mod f.eks. kursfald, eller om mindsteforøgelse af investeringsværdien samt oplysninger om mål for indeksbasing.
- (5) I overensstemmelse med kravene i artikel 24a, stk. 1 og 2, i direktiv 85/611/EØF skal beskrivelsen af investeringsinstituttets investeringspolitik sætte en gennemsnitsinvestor i stand til at forstå, hvordan og efter hvilken fremgangsmåde investeringsmålet forventes opfyldt, ligesom den skal gøre investoren opmærksom på investeringsinstituttets relevante karakteristika. Det er derfor ønskeligt, at det forenkledede prospekt kort redegør for de vigtigste af de instrumenter, der kan komme på tale, investeringsinstituttets strategi for porteføljeforvaltningen - ved at gøre opmærksom på mulige eventuelle risikokoncentrationsprofiler - og de centrale kendetegn ved de obligationer, som investeringsinstituttet investerer i. Det er også ønskeligt, at det forenkledede prospekt indeholder oplysninger om finansielle afledte instrumenter, forvaltningsform og strategi med henblik på at nå indeksbasing for indeksfondes vedkommende.
- (6) I overensstemmelse med sikkerhedsbestemmelserne i artikel 24a, stk. 1 og 3, i direktiv 85/611/EØF bør gennemsnitsinvestoren kunne forstå investeringsinstituttets risikoprofil og på behørig vis oplyses om relevante risici. Det er derfor ønskeligt, at det forenkledede prospekt indeholder en kort og let forståelig, kommenterende beskrivelse af samtlige relevante og væsentlige risici i tilknytning til investeringsinstituttet. Det er også tilrådeligt at opfordre medlemsstaterne til, når de skønner det relevant i forhold til traditionel oplysningspraksis og eksisterende standarder for investorbeskyttelse, at kræve oplysningerne suppleret med en kvantitativ risikoindikator baseret på investeringsinstituttets volatilitet, idet der dog fortsat bør gøres en indsats for at skabe yderligere konvergens for sådanne risikoindikatorer.
- (7) For at undgå vildledende oplysninger om hidtidig indtjening og fremme sammenligneligheden af investeringsinstitutter for investorerne i EU er det nødvendigt at præcisere, hvordan hidtidig indtjening bør præsenteres.
- (8) Af hensyn til klarhed og præcision er det ønskeligt, at det forenkledede prospekts oplysninger om skatteregler begrænses til de skatteregler, der finder anvendelse på investeringsinstituttet i hjemlandet. For at fremme behørig investeroplysning vil det dog være hensigtsmæssigt at supplere disse oplysninger med en advarsel om, at der for

de enkelte investorer kan blive tale om yderligere beskatning, da beskatningen af de enkelte investorer afhænger af den skattelovgivning, de personligt er underlagt.

- (9) For at sikre effektiv investorbeskyttelse og øge investorernes tillid til fondssektoren er det ønskeligt, at der i det forenkede prospekt er fuld gennemsigtighed med hensyn til alle de omkostninger, som investorerne rent faktisk skal afholde i forhold til deres investering. I denne henseende er det nødvendigt at oplyse et samlet nøgletal for udgifterne (Total Expense Ratio (TER)) beregnet som en indikator for fondens samlede driftsudgifter. Det er derfor også nødvendigt at præcisere, hvordan TER bør beregnes. Da indtrædelses- og udtrædelsesprovision og øvrige udgifter, der direkte afholdes af investor, ikke indgår i TER, er det ønskeligt, at sådanne angives særskilt tillige med alle øvrige udgifter, der ikke indgår i TER, herunder oplysning om transaktionsomkostninger, når disse af hjemlandsmyndighederne anses for at være tilgængelige. Under alle omstændigheder er det ønskeligt at oplyse porteføljeomsætningsgraden efter en standardberegning som en yderligere indikator for transaktionsomkostningernes omfang.
- (10) I betragtning af de aktuelle forskelle i markedspraksis vedrørende gebyrdelingsaftaler og lignende ordninger er det hensigtsmæssigt, at investor får behørig oplysning om sådanne. For at øge gennemsigtigheden for investorerne er det derfor nødvendigt, at det forenkede prospekt angiver forekomsten af sådanne aftaler eller ordninger. Det er også tilrådeligt, at investorerne henvises til det fuldstændige prospekt for nærmere oplysninger om sådanne former for ordninger, så investor kan forstå, hvem udgifterne betales til, og om mulige interessekonflikter vil kunne løses i investors interesse.
- (11) Der bør skabes større forståelse for investors behov for produktoplysning og sammenlignelighed på tværs af grænserne, også under hensyntagen til forbrugerundersøgelser på de nationale markeder for at understøtte virkeliggørelsen af et egentligt, investorvenligt indre marked for investeringsinstitutter. Medlemsstaterne bør derfor så vidt muligt yderligere afprøve foranstaltninger på området, navnlig på grundlag af denne henstilling, og indberette herom til Kommissionen. Kommissionen vil, når tiden er inde, vurdere behovet for at foreslå lovgivning på baggrund af de indhøstede erfaringer og medlemsstaternes tilbagemeldinger om denne henstillings gennemførelse,

HENSTILLER:

1. For de investeringsoplysninger, der er omhandlet under overskrift 2 i skema C i bilag I i direktiv 85/611/EØF, henstilles det, at medlemsstaterne anvender følgende fortolkninger:

1.1. Fortolkning af "kort beskrivelse af investeringsinstituttets formål"

Vedrørende første led henstilles det til medlemsstaterne ved "kort beskrivelse af investeringsinstituttets formål" at forstå følgende oplysninger:

- a) en koncis og hensigtsmæssig beskrivelse af de resultater, der søges opnået med investeringen i investeringsinstituttet
- b) en klar angivelse af eventuelle garantier fra tredjemand for at beskytte investorerne og eventuelle restriktioner på sådanne garantier

- c) i givet fald en angivelse af, at investeringsinstituttet skal baseres på et indeks/indekser, og tilstrækkelige oplysninger, der sætter investorerne i stand til både at identificere den/de pågældende indeks/indekser og at forstå omfanget eller graden til den tilsigtede basering.

1.2. Fortolkning af "investeringsfondens eller investeringselskabets investeringspolitik"

Vedrørende andet led henstilles det til medlemsstaterne ved "investeringsfondens eller investeringselskabets investeringspolitik" at forstå følgende oplysninger, hvis de er væsentlige og relevante:

- a) de vigtigste kategorier af finansielle instrumenter, der indgår i investeringen
- b) hvorvidt investeringsinstituttet har en særlig strategi i forhold til eventuelle industrielle, geografiske eller andre markedsspecifikke sektorer eller i forhold til specifikke kategorier af aktiver, f.eks. investeringer i finansielle instrumenter fra nye vækstlande
- c) i givet fald, en advarsel om, at selv om den faktiske porteføljesammensætning skal overholde lovregler og retsfor skrifter samt fastsatte grænser i vid forstand, kan der forekomme risikokoncentration i forhold til visse snævrere kategorier af aktiver eller økonomiske og geografiske sektorer
- d) hvis investeringsinstituttet investerer i obligationer, en angivelse af, hvorvidt det drejer sig om privat- eller statsobligationer, deres løbetid og krav til finansiell vurdering
- e) hvis investeringsinstituttet benytter finansielle afledte instrumenter, en angivelse af, hvorvidt denne benyttelse forfølger investeringsinstituttets mål eller kun tjener til risikoafdækning
- f) hvorvidt der i investeringsinstituttets forvaltningsform indgår en form for benchmarking, og navnlig hvorvidt investeringsinstituttet har sat sig et mål for "indeksbaserings" med angivelse af den strategi, der følges i denne henseende
- g) hvorvidt investeringsinstituttets forvaltningsform er baseret på en taktisk allokering af aktiver med hyppig porteføljetilpasning.

1.3. Fælles præsentation af investeringsinstituttets formål og investeringspolitik

Det henstilles til hjemlandene at skabe mulighed for, at oplysningerne under punkt 1.1 og 1.2 opstilles som et enkelt punkt i det forenklede prospekt (f.eks. oplysninger om indeksbaserings), forudsat at sådanne kombinerede oplysninger ikke forvirrer med hensyn til investeringsinstituttets mål og investeringspolitik. Oplysningspunkternes rækkefølge kan tilpasses for at afspejle investeringsinstituttets specifikke investeringsformål og -politik.

1.4. Fortolkning af "en kort redegørelse for fondens risikoprofil"

Vedrørende andet led henstilles det til medlemsstaterne ved "en kort redegørelse for fondens risikoprofil" at forstå følgende oplysninger:

1.4.1. Overordnet oplysningsstruktur

- a) en angivelse af, om investeringsværdien kan falde såvel som stige, og om investorerne kan få mindre udbetalt end deres indskud
- b) en angivelse af, at det fuldstændige prospekt indeholder nærmere oplysninger om samtlige risici nævnt i det forenklede prospekt
- c) en tekstuel beskrivelse af samtlige risici forbundet med investorenes investering – men kun hvor sådanne risici er relevante og væsentlige under hensyntagen til risikoeksponering og sandsynlighed.

1.4.2. Præcisering af den tekstuelle beskrivelse af risici

1.4.2.1. *Specifikke risici*

Den beskrivelse, der er omhandlet i punkt 1.4.1.c), bør omfatte en kort og let forståelig forklaring på enhver specifik risiko forbundet med bestemte investeringspolitikker eller -strategier eller forbundet med specifikke markeder eller aktiver i forhold til investeringsinstituttet, såsom:

- a) risikoen for, at hele markedet for en kategori af aktiver vil falde og dermed påvirke aktivernes pris og værdi (markedsrisiko)
- b) risikoen for misligholdelse fra en udsteders eller en modparts side (kreditrisiko)
- c) kun hvis strengt nødvendigt, risikoen for at en afvikling i et overførselssystem ikke finder sted som forventet, fordi en modpart ikke betaler eller leverer til tiden eller som forventet (afviklingsrisiko)
- d) risikoen for, at en stilling ikke kan realiseres i tide og til en rimelig pris (likviditetsrisiko)
- e) risikoen for, at investeringens værdi påvirkes af ændringer i vekselkurser (kurs- eller valutarisiko)
- f) kun hvis strengt nødvendigt, risikoen for tab af deponerede aktiver som følge af insolvens, forsømmelig eller svigagtig adfærd fra den depotansvarliges eller dennes medarbejders side (depotrisiko)
- g) risici i forbindelse med koncentration af aktiver eller markeder.

1.4.2.2. *Horisontale risikofaktorer*

Den beskrivelse, der er omhandlet i punkt 1.4.1.c), bør også, hvis det er relevant og væsentligt, angive følgende faktorer, som kan påvirke produktet:

- a) indtjeningsrisiko, herunder varierende risikograder afhængig af de enkelte fondsudvalg, og tilstedeværelse, fravær eller begrænsning af garantier fra tredjemand
- b) kapitalrisici, herunder potentiel erosionsrisiko som følge af inddragelse/mortifikation af andele og udlodning større end investeringsindtjening

- c) eksponering for udbyders/tredjemandsgarants indtjening, hvor investeringer i produktet indebærer direkte investering i udbyder snarere end i udbyders beholdning af aktiver
- d) manglende fleksibilitet både produktinternt (herunder risiko for tidlig afståelse) og begrænsninger med hensyn til skift til andre udbydere
- e) inflationsrisiko
- f) mangel på sikkerhed for, at miljøfaktorer, såsom skatteordning, vil bestå.

1.4.2.3. Mulighed for prioriteret opstilling af oplysninger

For at undgå at give et vildledende billede af de relevante risici henstilles det også til medlemsstaterne at overveje krav om opstilling af oplysningspunkter i prioriteret rækkefølge efter omfang og væsentlighed, således at risiciene bedre understreger investeringsinstituttets individuelle risikoprofil.

1.4.3. Yderligere angivelse af en syntetisk risikoindikator.

Når investeringsinstituttet er oprettet mindst et år tidligere, opfordres hjemlandene også til som en mulighed at overveje krav om, at beskrivelsen som omhandlet i punkt 1.4.1.c) suppleres af en syntetisk risikoindikator bare med et enkelt tal eller ord baseret på investeringsinstituttets porteføljevolumen, og i så fald:

- a) bør investeringsinstituttets porteføljevolumen udtrykke et mål for investeringsinstituttets udbyttespredning
- b) bør investeringsinstituttets udbytte beregnes under hensyntagen til investeringsinstituttets samlede aktivers nettoværdier (NAVs) i perioden, f.eks. daglige NAVs, hvor dette er sædvanlig NAV-beregningshyppighed som godkendt af investeringsinstituttets kompetente myndigheder.

1.5. Fortolkning af "investeringsfondens/investeringselskabets hidtidige indtjening (hvis relevant)"

Vedrørende tredje led henstilles det til medlemsstaterne ved "*investeringsfondens/investeringselskabets hidtidige indtjening (hvis relevant)*" og "*en advarsel om at drage slutninger heraf om den kommende indtjening*" at forstå følgende oplysninger:

1.5.1 Oplysning om hidtidig indtjening:

- a) investeringsinstituttets tidligere indtjening opstillet i et søjlediagram, der viser årligt udbytte for de seneste ti hele på hinanden følgende år. Hvis investeringsinstituttet har eksisteret i færre end ti år, men mindst i et år, henstilles det, at årligt udbytte, beregnet før skat og afgifter, angives for så mange år, der foreligger
- b) hvis investeringsinstituttet forvaltes i henhold til et benchmark, eller hvis omkostningsstrukturen omfatter et udbyttegebyr afhængig af et benchmark, bør oplysninger om investeringsinstituttets hidtidige indtjening omfatte en sammenligning med hidtidig indtjening for dette benchmark, som

investeringsinstituttet forvaltes eller udbyttegebyret beregnes i forhold til. Det henstilles til medlemsstaterne at kræve, at sammenligningen foretages ved at opstille hidtidig indtjening for benchmark og for investeringsinstituttet på samme søjlediagram og/eller særskilt.

1.5.2. Oplysning om kumuleret (gennemsnitlig) indtjening

Endvidere henstilles det til medlemsstaterne at overveje krav om oplysning enten af kumuleret indtjening eller kumuleret gennemsnitlig indtjening for fonden over bestemte tidsrum (såsom 3, 5 og 10 år). Hvis en af disse muligheder benyttes, henstilles det til medlemsstaterne også at kræve sammenligning med kumuleret indtjening eller kumuleret gennemsnitlig indtjening (hvis relevant) for et benchmark, når der er behov for sammenligning med et benchmark i overensstemmelse med punkt 1.5.1.(b).

1.5.3. Udelukkelse af tegnings- og indløsningsgebyrer, som normalt skal oplyses

Under hensyntagen til eksisterende forskriftsmæssige standarder henstilles det til medlemsstaterne at overveje, hvorvidt der skal være et krav om, at tegnings- og indløsningsgebyrer skal indgå i beregningen af fondsindtjeningen. Medlemsstaterne bør dog kræve, at en påtegning gør opmærksom på udelukkelse af sådanne oplysninger (hvis relevant). Det henstilles også til medlemsstaterne at opfordre deres kompetente myndigheder til at sikre gradvis overgang til standarder, der er i overensstemmelse med bedste praksis for indtjeningsberegning.

1.5.4. Oplysning om benchmark

Medlemsstaterne opfordres endvidere til at overveje muligheden af oplysning om benchmark for alle investeringsinstitutter, der er godkendt på deres område, uanset om investeringsinstituttets investeringsformål ikke udtrykkeligt henviser til et benchmark.

2. For de økonomiske oplysninger, der er omhandlet under overskrift 3 i skema C i bilag I i direktiv 85/611/EØF, henstilles det, at medlemsstaterne anvender følgende fortolkninger:

2.1. Fortolkning af "beskatningsregler"

Vedrørende første led henstilles det til medlemsstaterne ved "*beskatningsregler*" at forstå følgende oplysninger:

- a) de beskatningsregler, der gælder for investeringsinstituttet i dets hjemland
- b) en angivelse af, at regler for beskatning af indkomst eller kapitaludbytte for den enkelte investor afhænger af den skattelovgivning, som finder anvendelse på de enkelte investorers personlige forhold og/eller det sted, hvor kapitalen investeres, og at investorer, der er i tvivl om deres skattemæssige stilling, bør søge faglig rådgivning eller i givet fald oplysninger fra lokale organisationer.

2.2 Fortolkning af "indtrædelses- og udtrædelsesprovision" og "andre eventuelle udgifter eller gebyrer"

2.2.1. Overordnet indhold i oplysningerne

Vedrørende andet og tredje led henstilles det til medlemsstaterne ved "*indtrædelses- og udtrædelsesprovision*" og "*andre eventuelle udgifter eller gebyrer; der sondres mellem udgifter eller gebyrer, der skal betales af deltageren, og udgifter og gebyrer, der betales af investeringsfonden eller investeringsselskabets aktiver*" at forstå følgende oplysninger:

- a) oplysning af et samlet nøgletal for udgifterne (Total Expense Ratio (TER)), beregnet som anført i bilag I, bortset fra nyetablerede investeringsinstitutter, hvor der endnu ikke kan beregnes et TER
- b) på ex-ante basis, oplysning om den forventede omkostningsstruktur, dvs. angivelse af alle foreliggende omkostninger i overensstemmelse med listen i bilag I, så investorerne så vidt muligt kan danne sig et rimeligt skøn over forventede omkostninger
- c) alle indtrædelses- og udtrædelsesgebyrer og andre udgifter, der afholdes direkte af investor
- d) en angivelse af alle øvrige omkostninger, der ikke indgår i TER, herunder oplysning om transaktionsomkostninger, når disse af hjemlandsmyndighederne anses for at være tilgængelige.
- e) som en yderligere indikator for transaktionsomkostningernes omfang angives porteføljeomsætningsgraden beregnet som anvist i bilag II
- f) en angivelse af tilstedeværelsen af gebyrdelingsaftaler og bløde provisioner.

Kravet i punkt f) i første afsnit bør ikke fortolkes som en generel validering af eventuelle individuelle aftalers eller provisioners overensstemmelse med direktiv 85/611/EØF, navnlig artikel 5f, stk. 1, litra b), eller med nationale forskrifter. Medlemsstaterne opfordres således til under hensyntagen til gældende markedspraksis at kræve, at investeringsinstituttet overvejer, hvorvidt eksisterende gebyrdelingsaftaler og lignende gebyrordninger udelukkende er til fordel for investeringsinstituttet.

Det henstilles til medlemsstaterne at kræve, at der i det forenkede prospekt henvises til det fuldstændige prospekt for nærmere oplysninger om denne form for ordninger, så investor kan forstå, hvem udgifterne betales til, og om mulige interessekonflikter vil kunne løses i investors interesse. Det henstilles derfor til medlemsstaterne at sikre, at oplysningerne i det forenkede prospekt forbliver koncise.

2.2.2 Præcisering af begreberne "gebyrdelingsaftaler" og "bløde provisioner"

2.2.2.1 Identificering af "gebyrdelingsaftaler"

Det henstilles til medlemsstaterne at identificere og kategorisere som gebyrdelingsaftaler alle aftaler, hvorefter en part, der får et afkast, direkte eller indirekte, over et investeringsinstituts aktiver aftaler at dele dette afkast med en anden part, og som fører til, at denne anden part som led i gebyrdelingsaftalen afholder udgifter, som normalt afholdes enten direkte eller indirekte over investeringsinstituttets aktiver.

Endvidere henstilles det til medlemsstaterne at anse følgende som gebyrdelingsaftaler som omhandlet ovenfor:

- a) gebyrdelingsaftaler vedrørende transaktionsomkostninger mellem et investeringsinstituts administrationselskab og en mægler, hvorved mægleren indvilliger i at dele de transaktionsgebyrer, som investeringsinstituttet betaler til mægleren for udførelsen af transaktioner på investeringsinstituttets vegne
- b) gebyrdelingsaftaler vedrørende andele i andre investeringsinstitutter (funds-of-funds) mellem et investeringsinstituts administrationselskab og en anden fond (eller dennes administrationselskab), hvorved - hvis investeringsinstituttet investerer i fonden, en del af de gebyrer, der skal afholdes af investeringsinstituttet (enten direkte - tegnings- og indløsningsgebyrer - eller indirekte - TER) på grund af denne investering, skal betales af målfonden (eller dennes administrationselskab) til investeringsinstituttets administrationselskab.

2.2.2.2. Identificering af "bløde provisioner"

Det henstilles til medlemsstaterne, at de som bløde provisioner identificerer enhver økonomisk gevinst, bortset fra clearing- og ekspeditionsydelse, som en administrator af aktiver modtager i forbindelse med fondens betaling af provisioner for transaktioner, der involverer fondens værdipapirportefølje. Bløde provisioner opnås typisk fra eller gennem den mægler, der forestår transaktionen.

2.2.3. Præsentation af TER og porteføljeomsætningsgraden

Medlemsstaterne opfordres til at tillade, at både TER og porteføljeomsætningsgraden enten indgår i eller vedlægges det forenklede prospekt under samme afsnit som oplysningerne om hidtidig indtjening.

3. Medlemsstaterne anmodes om så hurtigt som muligt inden den 30. september 2004 at underrette Kommissionen om de foranstaltninger, de træffer i henhold til denne henstilling, og om muligt informere Kommissionen om de første resultater af gennemførelsen senest den 28. februar 2005.

4. Denne henstilling er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. april 2004.

*På Kommissionens vegne
Frederik BOLKESTEIN
Medlem af Kommissionen*

*BILAG I***Samlet nøgletal for udgifterne (Total Expense Ratio (TER))****1. Definition af TER:**

Det samlede nøgletal for udgifterne (Total Expense Ratio (TER)) for et investeringsinstitut er lig med investeringsinstitutts samlede driftsomkostninger i forhold til dets gennemsnitlige nettoaktiver beregnet som anvist i punkt 3 nedenfor.

2. Medtagne/udelukkede omkostninger:

2.1 De samlede driftsomkostninger er alle de udgifter, der skal fratrækkes investeringsinstitutts aktiver. Disse omkostninger fremgår sædvanligvis af investeringsinstitutts driftsopgørelse for det pågældende regnskabsår. De vurderes "inklusive alle skatter", hvilket betyder, at udgifternes bruttoværdi benyttes.

2.2 De omfatter alle investeringsinstitutts legitime udgifter uanset beregningsgrundlag (f.eks. fast gebyr, aktivbaseret, transaktionsbaseret³), såsom:

- forvaltningsudgifter inkl. udbyttegebyrer
- administrationsomkostninger
- gebyrer i tilknytning til deponeringsafgifter
- revisionsgebyrer
- betaling for udbydere af aktionærydelser, herunder betalinger til investeringsinstitutts transferagent og betalinger til mæglere/handlere, der registrerer indehaverne af investeringsinstitutts aktier og forestår underleverancer af regnskabsydelser for de omfattede ejere af investeringsinstitutts aktier
- advokatsalærer
- eventuelle udgifter til udlodning eller mortifikation af andele afholdt af fonden
- registreringsgebyrer, lovbestemte gebyrer og lignende
- eventuelle yderligere vederlag til administrationsselskabet (eller tredjemand) i tilknytning til visse gebyrdelingsaftaler i overensstemmelse med punkt 4 nedenfor.

2.3 De samlede driftsomkostninger omfatter ikke:

- transaktionsomkostninger, som investeringsinstitutts skal afholde i forbindelse med transaktioner for porteføljen. De omfatter mæglergebyrer, afgifter og dertil knyttede

³ Denne ikke-udtømmende typologi vedrørende beregningsgrundlag afspejler forskellig nylig kommerciel praksis i medlemsstaterne (dvs. ved udgangen af 2003) og bør ikke fortolkes som en generel validering af eventuelle individuelle aftalers eller provisioners overensstemmelse med direktiv 85/611/EØF, som senest ændret ved direktiv 2001/107/EF og direktiv 2001/108/EF, navnlig artikel 5f, stk. 1, litra b), vedrørende interessekonflikter, eller med nationale forskrifter.

betalinger samt transaktionens markedspåvirkning under hensyntagen til mæglerens vederlag og de pågældende aktivers likviditet

- renter på optagne lån
- betalinger som følge af finansielle afledte instrumenter
- indtrædelses-/udtrædelsesprovision eller eventuelle andre gebyrer, der direkte afholdes af investor
- bløde provisioner i overensstemmelse med punkt 4 nedenfor.

3. Beregningsmetode og oplysning:

3.1 TER beregnes ex-post mindst en gang årligt, generelt på grundlag af investeringsinstituttets regnskabsår. Til særlige formål kan TER også beregnes for andre perioder. Det forenkede prospekt bør under alle omstændigheder indeholde en klar henvisning til oplysningens kilde (f.eks. fondens netsted), hvor investor kan finde TER-tal for tidligere år/perioder.

3.2 De gennemsnitlige nettoaktiver beregnes ud fra tal, der er baseret på investeringsinstituttets nettoaktiver ved hver beregning af aktiverens nettoværdi (NAV), f.eks. daglige NAVs, hvor dette er sædvanlig NAV-beregningshyppighed som godkendt af investeringsinstituttets kompetente myndigheder. Yderligere omstændigheder eller betingelser, som kan føre til vildledende tal, bør ligeledes tages i betragtning.

Skattelempelser bør ikke tages i betragtning.

Metoden til beregning af TER skal valideres af investeringsinstituttets revisorer og/eller kompetente myndigheder.

4. Gebyrdelingsaftaler og bløde provisioner:

Det følger sædvanligvis af gebyrdelingsaftaler om udgifter, der generelt ikke er omfattet af TER, at administrationsselskabet eller tredjemand faktisk helt eller delvis afholder driftsomkostninger, der normalt ville skulle indgå i TER. De bør derfor tages i betragtning ved beregningen af TER ved at lægge eventuelle vederlag til administrationsselskabet (eller tredjemand), der følger af sådanne gebyrdelingsaftaler, til tallet for de samlede driftsudgifter.

Det er ikke nødvendigt at tage gebyrdelingsaftaler om udgifter, der allerede er omfattet af TER, i betragtning. Bløde provisioner bør også udelukkes fra beregningsgrundlaget for TER.

Det vil sige:

- Vederlag til et administrationsselskab gennem en gebyrdelingsaftale med en mægler om transaktionsomkostninger og med andre fondsadministrations-selskaber ved andele i andre investeringsinstitutter (funds-of-funds) (hvis dette vederlag ikke allerede er taget i betragtning i den syntetiske TER eller gennem andre udgifter, der allerede er påløbet fonden og dermed direkte indgår i TER) bør under alle omstændigheder indgå i TER.

- Omvendt bør vederlag til et administrationsselskab gennem en gebyr-delingsaftale med en fond (bortset fra vederlag specifikt i forbindelse med funds-of-funds som omhandlet ovenfor) ikke tages i betragtning.

5. Udbyttegebyrer:

Udbyttegebyrer bør indgå i TER og bør også oplyses særskilt som en procentdel af aktivernes gennemsnitlige nettoværdi.

6. Investeringsinstitutter, der investerer i investeringsinstitutter eller ikke-investeringsinstitutter:

Når et investeringsinstitut investerer mindst 10 % af sine aktivers nettoværdi i andre investeringsinstitutter eller ikke-investeringsinstitutter, som offentliggør TER i overensstemmelse med dette bilag, bør der offentliggøres en syntetisk TER svarende til den investering.

Det syntetiske TER er lig med:

- investeringsinstitutts samlede driftsomkostninger udtrykt i TER og investeringsinstitutts samlede udgifter i tilknytning til beholdningen af de underliggende fonde (dvs. dem, der udtrykkes i TER for den underliggende fond vægtet på basis af investeringsinstitutts investeringsandel) plus tegnings- og indløsningsgebyrer for disse underliggende fonde, divideret med
- fondens gennemsnitlige nettoaktiver.

Som nævnt i foregående underafsnit bør tegnings- og indløsningsgebyrer for den underliggende fond indgå i TER. Når den underliggende fond tilhører samme gruppe som omhandlet i artikel 24, stk. 3, i direktiv 85/611/EØF, forekommer tegnings- og indløsningsgebyrer måske slet ikke.

Når nogle af de underliggende ikke-investeringsinstitutter ikke offentliggør TER i overensstemmelse med dette bilag, bør oplysningerne om omkostninger tilpasses som følger:

- umuligheden af at beregne syntetisk TER for denne andel af investeringen skal oplyses
- den maksimale andel af administrationsgebyrer, der tilskrives den/de underliggende fonde, skal oplyses i det forenkede prospekt
- et syntetisk tal for de samlede forventede omkostninger gennem beregning af:
 - et trunkeret, syntetisk TER, der omfatter TER for hver af disse underliggende fonde, for hvilke TER beregnes i overensstemmelse med dette bilag, vægtet på basis af investeringsinstitutts investeringsandel
 - og ved for hvert af de underliggende fonde at tilføje tegnings- og indløsningsgebyrer plus et optimalt, højt sat skøn over de omkostninger, der bør indgå i TER. Heri bør indgå maksimalt administrationsgebyr og senest tilgængeligt udbyttegebyr for den pågældende fond, vægtet på basis af investeringsinstitutts investeringsandel.

6. Paraplyfonde/multiklassefonde:

For paraplyfonde bør TER beregnes for hver enkelt underfond. Hvis TER i forbindelse med multiklassefonde er forskellig fra den ene aktieklasser til den anden, bør der beregnes og oplyses et særskilt TER for hver aktieklasser. I overensstemmelse med princippet om investorbilighed, når der er forskelle i klassernes gebyrer og udgifter, bør disse forskellige gebyrer/udgifter endvidere oplyses særskilt i det forenkede prospekt. En yderligere påtegning bør angive, at de objektive kriterier (f.eks. tegningsbeløb), der ligger til grund for disse forskelle, er nærmere beskrevet i det fuldstændige prospekt.

BILAG II**Porteføljeomsætningsgrad**

En fonds eller i givet fald en investeringsafdelings porteføljeomsætningsgrad bør beregnes som følger:

Køb af værdipapirer = X Salg af værdipapirer = Y

Total 1 = transaktioner med værdipapirer i alt = X + Y

Udstedelser/tegninger af andele i fonden = S

Mortifikationer/indløsninger af andele i fonden = T

Total 2 = transaktioner med andele i fonden i alt = S + T

Reference for aktivernes samlede, gennemsnitlige nettoværdi = M

Omsætning = [(Total 1 - Total 2)/M]*100

Referencen for aktivernes samlede, gennemsnitlige nettoværdi svarer til aktivernes gennemsnitlige nettoværdi beregnet med samme hyppighed som under bilag I, punkt 3.2. Den oplyste omsætningsgrad bør tilsvare den/de samme perioder som det oplyste TER. Det forenkede prospekt bør under alle omstændigheder indeholde en klar henvisning til oplysningens kilde (f.eks. fondens netsted), hvor investor kan finde porteføljeomsætningsgrader for tidligere perioder.